

SEED & BREAD

FOR THE SOWER

JES.55:10

FOR THE EATER

korte Bijbelse boodschappen van

THE WORD OF TRUTH MINISTRY

Otis Q. Sellers, Bijbelleraar

Vertaling © Stichting Lachai Roï, Lelystad, Nederland

Nr. 5

Wat betekent *apostello*

Zelfs mensen die niets van het Nieuwtestamentisch Grieks afweten, zullen het gevoel hebben dat het woord *apostello* ze vaag bekend voorkomt. En daar hebben ze gelijk in, want van dit werkwoord is het bijvoeglijk naamwoord *apostolos* afgeleid dat zo vaak als zelfstandig naamwoord in het Nieuwe Testament is gebruikt en dat gewoonlijk vertaald is met *apostel*.

Als we de unieke en belangrijke 33 jaar durende geschiedenis die in het boek Handelingen is beschreven werkelijk willen begrijpen, is er geen belangrijker woord dan het Griekse werkwoord *apostello*. Deze geschiedenis draagt de titel 'Handelingen der apostelen', en als dit woord niet goed wordt begrepen wordt de hele geschiedenis van Handelingen onsamenhangend. Het is onvoldoende als de student een of andere eenvoudige definitie van dit woord kent. Hij moet het beheersen, zich erin verdiepen en er alles over te weten zien te komen wat er over bekend is.

Men heeft dit woord op bedroevende wijze genegeerd; de ware betekenis is verduisterd, afgestompt door vertalingen en vertolkingen die niets anders zijn dan transliteraties. Veel van de waarheid is hierdoor verloren gegaan. Als we bij een paar teksten stilstaan, zal men het belang van dit woord inzien:

"Ik ben slechts gezonden (*apostello*) tot de verloren schapen van het huis Israëls."
(Matt. 15:24);

"Ook aan de andere steden moet Ik het evangelie van het Koninkrijk Gods verkondigen, want daartoe ben Ik uitgezonden (*apostello*)."
(Luc. 4:43);

"Er trad een mens op, van God gezonden (*apostello*), wiens naam was Johannes;"
(Joh. 1:6);

"En Hij de Christus, die voor u tevoren bestemd was, Jezus, zende (*apostello*);"
(Hand. 3:20);

"Het woord, dat Hij heeft doen brengen (*apostello*) aan de kinderen Israëls"
(Hand. 10:36);

“Mannen broeders, zonen van het geslacht van Abraham, en vereerders van God onder u, tot ons is deze heilsboodschap gezonden (*apostello*).” (Hand. 13:26);

“En hoe zal men prediken zonder gezonden (*apostello*) te zijn?” (Rom. 10:15);

“Want Christus heeft mij niet gezonden (*apostello*) om te dopen, maar om het evangelie te verkondigen.” (I Cor. 1:17);

“De Vader heeft de Zoon gezonden (*apostello*) als Heiland der wereld.” (I Joh. 4:14).

Als we deze negen gedeelten nog eens doornemen, valt het op dat dit woord grote en belangrijke waarheden uitdrukt en dat zou ons ertoe aan moeten zetten om dit werkwoord zo volledig mogelijk te leren begrijpen.

Het woord *apostello* komt 133 keer voor in het Nieuwe Testament. Het is vrijwel overal met *zenden* vertaald. Sommigen vinden dat hiermee de betekenis wel vast staat, maar dat is niet het geval. Het woord *zenden* als vertaling van *apostello* is erg zwak, misleidend en ontoereikend. De kracht van dit belangrijke woord wordt ermee afgezwakt. Veel van de waarheid die de Geest van God hiermee wil openbaren, wordt erdoor verduisterd.

Het Griekse woord dat zenden betekent is *pempo*. Dat komen we 81 keer tegen in het Nieuwe Testament en het is bijna op alle plaatsen ook met *zenden* vertaald. Dit woord wordt gebruikt wanneer iemand ergens heen wordt gestuurd, op welke manier dan ook. Een man wordt bijvoorbeeld af en toe wel eens door zijn vrouw naar de winkel of naar het postkantoor gestuurd. De oude Grieken zouden het woord *pempo* hebben gebruikt om dat te beschrijven, maar nooit het woord *apostello*. Als we de 81 plaatsen waar *pempo* voorkomt bestuderen, komen we tot de conclusie dat dit woord de beschrijving is van het fysiek zenden, iemand ergens heen laten gaan. Wanneer de betekenis meer dan dat blijkt te zijn, zal de context dat moeten uitwijzen, want het woord zelf betekent niets méér dan het fysiek zenden.

Het feit dat het woord *apostel* geen enkele relatie meer heeft met het woord *zenden* laat zien hoe ontoereikend de vertalers zijn omgegaan met de woorden *apostello* en *apostolos*. Welke lezer van een Nederlandse Bijbelvertaling kan hieruit opmaken dat deze woorden vader en zoon zijn? In het Nederlands hebben we bijvoorbeeld het woord *fiets* en daarvan zijn de woorden *fietsen* en *fietsen* afgeleid; van het woord *spelen* hebben we *speler* en *spel* en van *geven* de woorden *gever* en *gave*. Het verband tussen die woorden komt duidelijk naar voren. Maar er is geen duidelijke relatie tussen de woorden *zenden* en *apostel*. *Apostello* is de ouder en *apostolos* de nakomeling en de verhouding tussen deze twee had niet versluierd moeten worden. Elke vertaling die dat wél doet is misleidend en schiet tekort.

Er is een geval waarin de vertaling een zeker verband tussen deze twee in stand heeft gehouden. In Johannes 13:16 is *apostolos* vertaald met ‘gezant’. Tussen de woorden *zenden* en *gezant* bestaat een direct verband. De woorden *apostello* en *apostolos* betekenen evenwel veel meer dan ‘zenden’ en ‘gezonden worden.’

Veel lexicons volgen het voorbeeld van de vertalingen en definiëren *apostello* als ‘uitzenden’, ‘wegzenden, waarbij de zender zelf achter blijft’, maar

sommige lexicografen hebben het aangedurfd om deze oppervlakkige definitie te verlaten, aangezien zij zich ervan bewust waren dat gezondenen niet altijd van de ene naar de andere plaats werden gestuurd.

Hoewel we de lexicons hebben geraadpleegd, in het bijzonder die van Kittel, zullen we niet proberen om de betekenis aan de hand daarvan vast te stellen. De betekenis van welk woord dan ook en in welke taal dan ook wordt bepaald door het gebruik ervan. Het is mogelijk de betekenis van elk woord vast te stellen als we het kunnen zien in een stuk of twaalf duidelijke zinnen. Het woord *apostello* komen we tegen in 133 zinnen en het zelfstandig naamwoord dat ervan is afgeleid (*apostolos*) in 81. Als we de betekenis aan de hand hiervan niet zouden kunnen bepalen, is het niet mogelijk om de betekenis van welk woord dan ook in enige taal vast te stellen. Zelfs een woordenboek kan de betekenis van een woord niet bepalen. Het kan hooguit weergeven hoe zorgvuldige en capabele schrijvers het gebruiken. Wij zullen ons bij het definiëren van *apostello* ten doel stellen dat te doen op basis van het gebruik dat ervan is gemaakt door de geïnspireerde schrijvers van het Nieuwe Testament. Als alle teksten worden onderzocht, ontdekken we de volgende zaken:

Apostello betekent aanstellen, benoemen, in de zin van iemand autoriseren en opdragen zich van een bepaalde taak te kwijten. De gedachte van autoriseren en autorisatie vormt altijd de basis. Een aanstelling kan heel eenvoudig zijn, wanneer het om een erg kleine opdracht gaat, maar kan ook bijzonder ingewikkeld zijn, wanneer het om een grote taak of belangrijke verantwoordelijkheden gaat.

Er wordt wel gezegd dat het ambt van notaris het minste is wat iemand onder onze overheid kan hebben. Een notaris is evenwel een gevolmachtigde; hij heeft een aanstelling en is een aangestelde. Hij heeft de volmacht om bepaalde juridische documenten te waarmerken door er het ambtszegel op te zetten, gewoonlijk met een korte notitie waarin aangegeven is tot wanneer zijn ambtsperiode loopt om aan te geven dat deze nog van kracht is. De Grieken zouden het woord *apostello* gebruiken om de daad van de overheid om iemand volmacht te geven te beschrijven en het woord *apostolos* om er het resultaat mee aan te duiden, namelijk de gevolmachtigde.

Het woord *apostello* heeft te maken met het aanstellen van iemand in een bepaald ambt. Het heeft te maken met de dienst die verricht wordt door de gevolmachtigde. Deze definitie is evenwel alleen van toepassing wanneer het gebruikt wordt voor mensen of engelen. Als het gebruikt wordt voor dieren of onbezielde dingen is de betekenis meer beperkt. Als het zo gebruikt wordt, is de betekenis autoriseren, dat wil zeggen vrij beschikbaar maken. Beide betekenissen van het woord kunnen we zien in het volgende gedeelte, waar het eerst in verband met mensen en daarna in verband met dieren wordt gebruikt:

En toen zij Jeruzalem naderden en te Betfage kwamen, aan de Olijfberg, toen zond (*apostello*) Jezus twee discipelen uit, tot wie Hij zeide: Gaat naar het dorp, dat tegenover u ligt, en terstond zult gij een ezelin vastgebonden vinden, en een veulen bij haar. Maakt haar los en brengt haar tot Mij. En indien iemand u iets erover mocht zeggen, zegt dan: de Here heeft ze nodig. Hij zal ze terstond (terug) zenden (*apostello*). (Matt. 21:1-3).

Twee van Zijn discipelen kregen de volmacht om een, op het oog eenvoudige, taak te volbrengen en voor een korte tijd waren zij de gevolmachtigden (apostelen). Als iemand zou vragen naar hun volmacht, moesten ze zeggen: 'de Here heeft ze nodig' en de eigenaar zou het gebruik ervan goedkeuren; dat wil zeggen, hij zou ze er de vrije beschikking over geven.

We zien dus dat het verlenen of het verkrijgen van de juiste volmacht de betekenis van *apostello* is, als het gebruikt is in verband met dieren of onbezielde dingen. Dit gebruik komen we negen keer tegen in het Nieuwe Testament en het woord *apostello* zou in deze gevallen als volgt opgevat moeten worden:

Matt. 21:3	Hij zal ze terstond vrij beschikbaar maken;
Mar. 4:29	Hij maakt terstond de sikkel vrij beschikbaar;
Mar. 11:3	Hij zal terstond vrij beschikbaar maken;
Joh. 9:7	hetgeen vertaald wordt door: vrij beschikbaar maken;
Hand. 10:36	Het woord, dat hij voor de kinderen Israëls vrij beschikbaar heeft gemaakt;
Hand. 11:30	En zij gaven de vrije beschikking aan de oudsten;
Hand. 13:26	deze heilsboodschap vrij beschikbaar maken;
Hand. 28:28	vrij beschikbaar maken voor de heidenen;
Openb. 1:1	Wat God voor Hem vrijbeschikbaar heeft gemaakt.

Een derde en afgeleide betekenis van *apostello* is wegsturen, wegzenden, uitwijzen. Maar het gaat dan altijd om een gevolmachtigde uitwijzing of wegzending. We komen dat op vijf plaatsen tegen: Marcus 5:10; 12:3,4,6 en Johannes 18:24.

We kunnen nu wat we ontdekt hebben samenvatten. Opdracht, volmacht en instructie zijn de gedachten die in het woord *apostello* liggen besloten, wanneer het verband houdt met mensen of engelen. De gedachte van autorisatie in de zin van iets vrij beschikbaar maken, treedt op de voorgrond wanneer het verband houdt met dieren of onbezielde dingen. Het woord *apostolos* moet nooit in het keurslijf worden gestoken van een ambt waarin mensen zijn aangesteld. Het woord duidt op een aanstelling en een volmacht van een beperkte duur en heeft alleen te maken met de taak die op dat moment verricht moet worden en niet met de status van de persoon die dat doet. Een persoonlijke aanstelling is de enige basis waarop iemand een aangestelde kan zijn (een apostel). Geen van de mensen die waren aangesteld door Jezus Christus had het gevoel dat hij een ambt had verkregen van onbeperkte of levenslange duur.

In het huis van Cornelius, legde Petrus uit dat het woord dat vrede

verkondigde door Jezus Christus (Hand. 10:36) vrij beschikbaar is gemaakt voor de zonen van Israël. In Handelingen 13:26 heeft Paulus met nadruk verklaard dat God deze heilsboodschap vrij beschikbaar heeft gemaakt voor de zonen van Abraham en de vereerders van God onder hen. Paulus had de volmacht ontvangen om onder de heidenen te prediken, maar alleen nadat hij het eerst aan Israël had verkondigd (zie Rom. 1:16). In Handelingen 28:28 kondigt Paulus aan dat de heilbrengende boodschap van God vrij beschikbaar was gekomen voor de heidenen, met de garantie dat het hen ook zou bereiken. Deze woorden duiden op een groot en belangrijk kenmerk van de wijziging in de bedeling die plaatsvond in Handelingen 28:28. Het is vrij ter beschikking gekomen voor allen toen God Johannes inspireerde tot het schrijven van een verslag over de Zoon van God, zonder dat er sprake is van enige voorkeur of discriminatie.